

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

54-1

BRNO 2013

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 54
Volume 54

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Alice Del Maschio
Software Software	Adobe InDesign CS5
Fotografie na obálce Cover Photography	Putna kultury s MMK nalezená v Popůvkách u Brna (okr. Brno-venkov) Moravian Painted Ware culture vessel found at Popůvky u Brna (Dist. of Brno-venkov)
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Královopolská 147 612 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design s.r.o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2013

Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2013 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

chystal z ÚGV PŘF MU), lze na základě bílé povrchové patiny rámcově zařadit do starší doby kamenné.

Michal Přichystal

Resumé

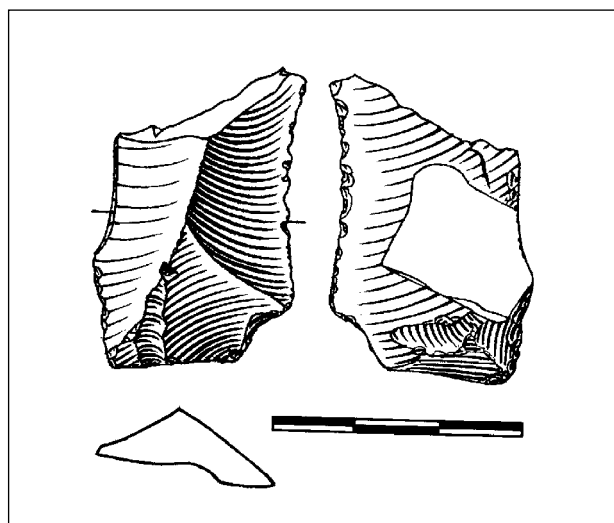
Three patinated flakes made from Moravian Jurassic cherts and Cretaceous spongolite were found during a salvage excavation in the area of the Brno Industrial Zone Černovice Terrace on the border of the cadastral territory of Černovice.

BRNO (K. Ú. PISÁRKY, OKR. BRNO-MĚSTO)

„Červený kopec“. Mladý paleolit. Ojedinělý nález. Náhodný nález.

Ojedinělý mladopaleolitický artefakt byl nalezen na lesní pěšině směřující z prostoru univerzitního kampusu v Bohunicích (ulice Netroufalky) do údolí Svatky. Jde o severovýchodní svah kóty 280,5 m. V místě nálezu je svah rozbrázděn stržemi a vzniklý hřbet tvoří nevýraznou ostrožnu. Podloží tvořené biotitickým granodioritem zde vystupuje na povrch – artefakt byl nalezen v kontextu zvětralého granodioritu. Vzhledem ke konfiguraci terénu (severovýchodní, zalesněný svah) je přesné zaměření místa nálezu obtížné. Cesta navíc není vyznačena na mapě. Odhaduji proto polohu nálezu přibližně do okolí geografické souřadnice N49°10.923' E16°34.384' (WGS-84) s odhadem rozptylu 10 m. Nadmořská výška nálezu se pak pohybuje v rozmezí 230–235 m.

Artefakt je vyroben z eratického silicitu, případně kvalitní variety rohovce typu Krumlovský les. Je poškozen mrazem. Z technologického pohledu představuje mediální zlomek čepele (obr. 2). Na dorzální straně má negativy po odbíjení ze dvou protilehlých podstav. Na ventrální straně jsou patrné negativy úderů, vzhledem k poškození artefaktu ale není možné interpretovat cha-

Obr. 2. Brno-Pisárky. Artefakt.

Fig. 2. Brno-Pisárky. Artifact.

rakter této úpravy – nelze ovšem vyloučit přítomnost ventroterminální retuše.

Na plošině nad popisovaným místem, v prostoru staveniště univerzitního kampusu, byl ojedinělý paleolitický artefakt nalezen již dříve (Škrdla, Havlíček 2009).

Petr Škrdla

Literatura

Škrdla, P., Havlíček, F. 2009: Brno (k. ú. Bohunice, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 50, 216–217.

Resumé

An isolated artifact, a medial fragment of a blade with a bidirectional dorsal scar pattern (Fig. 2), was found in Brno-Pisárky, in the vicinity of geographic coordinates N49°10.923' E16°34.384' (WGS-84).

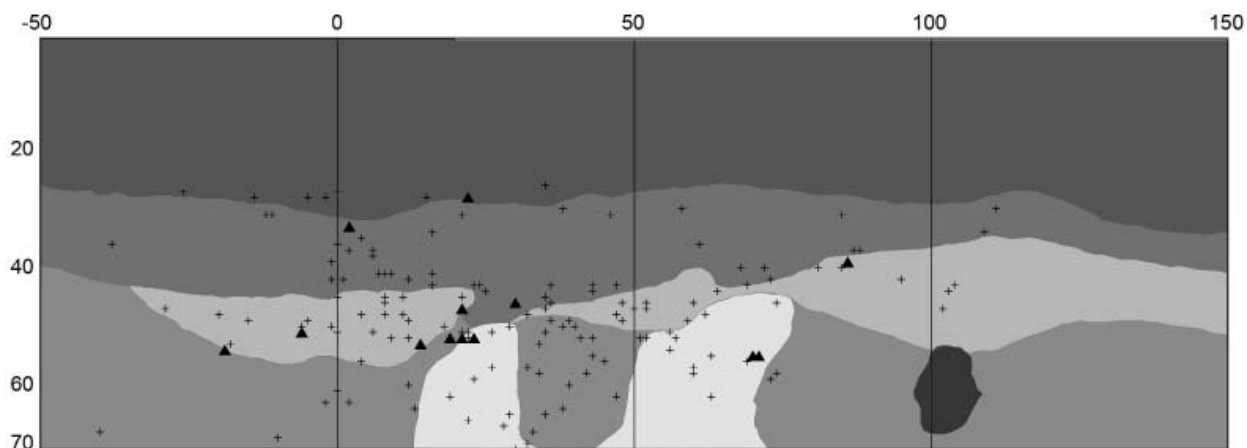
BRNO (K. Ú. SLATINA, OKR. BRNO-MĚSTO)

„Podstránská“. Počátek mladého paleolitu. Sídlišť. Povrchový průzkum a zjišťovací sondáž.

Sondáž na lokalitě Podstránská (Valoch 1974) zachytila složité souvrství se svahovými sedimenty, které byly členěny vertikálními puklinami (mrazové klíny?) vyplněnými jiným typem sedimentu. Zatímco svrchní část profilu byla odvápněná, výplň vertikálních struktur byla vápnitá a artefakty z tohoto sedimentu měly krusty tvořené uhličitánem vápenatým. Přestože artefakty byly získány jak ze sprašových hlín ležících bezprostředně pod ornici, tak z výplně puklin, nelze spolehlivě oddělit dva sídelní horizonty (obr. 3). Mezi nalezenými artefakty byla řada artefaktů s fasetovanými patkami (obr. 4: 1–7,10), které jsou charakteristické pro bohunicien. Tyto artefakty se kumulovaly ve výplni vertikálních puklin (na obrázku profilu toto není patrné, protože řez neprobíhá kolmo na průběh těchto puklin). Objevily se i artefakty s patkou lineární nebo bodovou, někdy s římsou. Pouze v jednom případě nese artefakt stopy lamelární retuše (obr. 4: 9) a v jednom případě bylo nalezeno jednopodstavové jádro (obr. 4: 12). Dva posledně zmíněné artefakty lze spolehlivě přiřadit k aurignacienu. Na lokalitě se nedochovaly uhlíky a datování tudíž není možné.

V létě jsme zdokumentovali také profil při stavbě domu v ulici Podstránská, který leží již na okraji paleolitické lokality. Bylo zachyceno souvrství kvartérními sedimenty, kde na přechodu spráše a přemístěného půdního sedimentu se šterkovou příměsí byly nalezeny ojedinělé paleolitické artefakty. Souřadnice místa nálezu je přibližně N49°11.189' E16°40.057' (WGS-84). Nedaleko tohoto místa byly vyjmuty artefakty z intaktních sedimentů již dříve (Škrdla 2003). Další případné stavební aktivity v tomto prostoru proto bude nutné v budoucnu sledovat.

Petr Škrdla, Petr Matějka, Pavel Nikolajev

Obr. 3. Podstránská. Profil. Trojúhelníky představují artefakty s fasetovanou patkou.
Fig. 3. Podstránská. Profile. Triangles indicate artifacts with a faceted platform.

Literatura

- Škrdla, P. 2003:** Brno (k. ú. Slatina, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 44, 192–193.
- Valoch, K. 1974:** Podstránská, eine Oberflächestation des Aurignacien in Brno-Židenice. *Časopis moravského muzea, sci. soc.* 59, 5–42.

Resumé

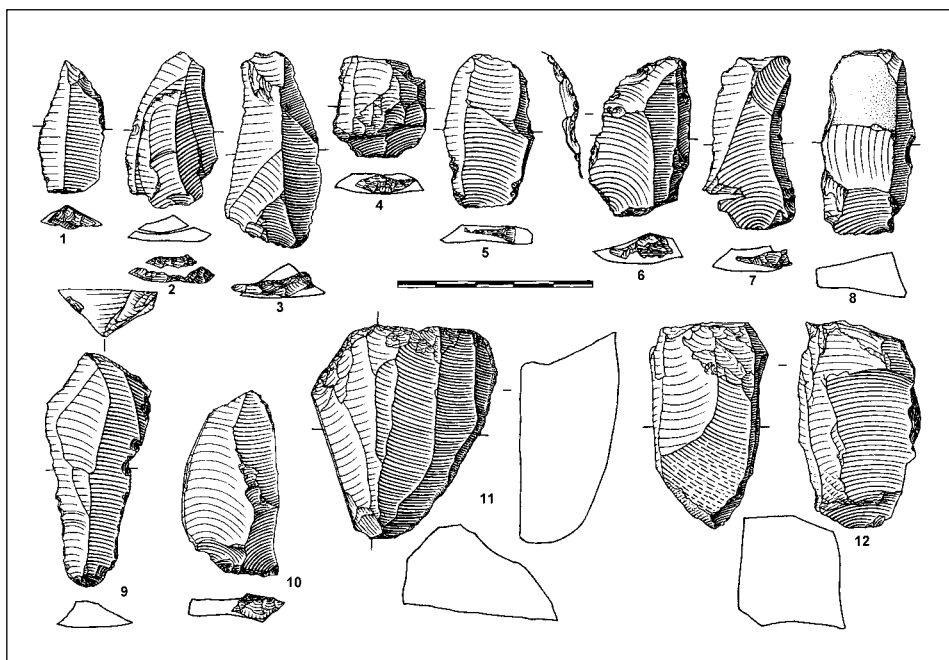
A test pit dug in 2012 at the site of Podstránská (Valoch 1974) produced Paleolithic artifacts in two types of sediments: a non-calcareous colluvial sediment below the topsoil and a calcareous sediment from a fissure infill (Fig. 3). Several artifacts have a prepared striking platform (Fig. 4: 1-7, 10), which is characteristic for Bohunician. Other discovered artifacts are typically Aurignacian – a carinated endscraper (Fig. 4: 9) and a unipolar core

(Fig 4: 12). It was not possible to clearly distinguish the two occupational levels.

In addition, isolated artifacts were collected from the wall of construction pit at Podstránská street, where artifacts within intact sediments were reported previously (Škrdla 2003). Geographic coordinates of the construction pit are N49°11.189' E16°40.057' (WGS-84).

BRNO (K. Ú. ŽEBĚTÍN, OKR. BRNO-MĚSTO) „Bešůvka“. Paleolit. Ojedinelý nález. Povrchový sběr.

V říjnu roku 2012 byl pracovníkům ÚAPP Brno, v.v.i., předán patinovaný, slabě přepálený úštěp z rohovce typu Krumlovský les II (petrografické určení provedl A. Přichystal z ÚGV PFF MU), který byl nalezen L. a P. Golářovými na povrchu ponechané podomíční vrstvy v trase

Obr. 4. Podstránská. Vybrané artefakty.
Fig. 4. Podstránská. Selected artifacts.